

Bokföringsnämnden
Box 7849
103 99 Stockholm

Synpunkter på Förslag till kapitel 11 och kapitel 12 om finansiella instrument (K3)

Föreningen Stiftelser i Samverkan (SiS) har i en förfrågan från Bokföringsnämnden (BFN) daterad 2012-09-13 getts möjlighet att lämna synpunkter på Förslag till kapitel 11 och kapitel 12 om finansiella instrument (K3). SiS har följande synpunkter att lämna.

Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet – kapitel 11

I avkastningsstiftelser m.fl. vars syfte är att långsiktigt förvalta ett kapital placerat i finansiella instrument betraktas innehaven i normalfallet som en värdepappersportfölj och klassificeras som anläggningstillgång. En kortfristig placering av likvida medel i finansiella instrument kan vara klassificerad som omsättningstillgång.

Värdepappersportfölj

En avvägning mellan avkastning och risk ligger normalt till grund för stiftelsens placeringar i finansiella instrument. Beroende på vad som föreskrivs i stiftelsens förordnande avseende kapitalets placering samt stiftelsens valda placeringspolicy kan stiftelsen ha en värdepappersportfölj bestående av olika finansiella instrument (t.ex. aktierelaterade, räntebärande och sammansatta) eller flera värdepappersportföljer.

Definition av värdepappersportfölj återfinns inledningsvis i punkt 11.9.

I punkt 11.18 under avsnittet "Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder" preciseras kravet på dokumenterad riskspridningsstrategi och att de finansiella instrumenten klart kan identifieras. Enligt vår uppfattning kan viss oklarhet uppstå avseende "kan identifieras". Vi tolkar detta som att det ska vara möjligt att identifiera om företaget investerat i instrumentet som en del av värdepappersportföljen dvs. avsikten med investeringen. Vi ser dock en risk för att man kan tolka det som att det ska framgå i årsredovisningen vilka enskilda instrument som ingår i portföljen. Vi förslår därför ett förtydligande av texten.

I avsnittet "Anläggningstillgångar och långfristiga skulder" punkt 11.26 hänvisas i samband med beskrivningen av bedömningen av nedskrivningsbehovet till punkt 11.18 i avsnittet "Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder". Detta anser vi är en hänvisning som kan skapa osäkerhet. Vi förslår i stället att en punkt med motsvarande inne-

FÖRENINGEN STIFTELSE I SAMVERKAN

håll som i punkt 11.18 införs även under avsnittet "Anläggningstillgångar och långfristiga skulder".

Nedskrivning

I FAR:s rekommendation RedR 5 Aktier och andelar förordas att ett nedskrivningsbehov fördelas på instrumenten som ingår i portföljen med hänvisning till att det är tveksamt om en kollektiv justeringspost är förenlig med ÅRL. Kapitel 11 i K3 innehåller ingen uttalad vägledning om detta. Då en värdepappersportfölj anses "utgöra en post" kan det tolkas som att en kollektiv nedskrivning accepteras dvs. nedskrivningsbehovet behöver inte fördelas på enskilda innehav. En kollektiv nedskrivning påverkar i sin tur redovisningen av realisationsresultatet vid avyttring av enskilda innehav. Med reservation för att vi inte vet hur BFN ser på FAR:s rekommendation i relation till K3, föreslår vi ett klargörande i kapitel 11.

Enligt 4 kap. 5 § ÅRL ska en anläggningstillgång som på balansdagen har ett lägre värde än det redovisade värdet skrivas ner om det kan antas att värdenedgången är bestående. En finansiell anläggningstillgång får skrivas ned även om värdenedgången inte bedöms vara bestående. Båda principerna tillämpas i dag i praxis av stiftelser. Allt fler stiftelser har under senare år dock valt att tillämpa den senare principen. I punkt 11.27 och 11.28 redogörs för hur beräkningen av nedskrivningen görs beroende på om värdepappret handlas på aktiv marknad eller inte. Av kommentaren till punkterna anses den beskrivna beräkningen av nedskrivningen beakta företagets förväntade innehavstid och de kassaflöden som förväntas tillgodoräknas företaget under denna tid. Vår tolkning är att såväl huvudregeln som alternativregeln i ÅRL omfattas av punkt 11.27 och 11.28. Under det antagandet instämmer vi i skrivningen.

Övrigt

Vi ställer oss positiva till den utökade vägledningen i det förslagna rådet avseende bland annat redovisning av kortfristiga räntebärande värdepapper till upplupet anskaffningsvärde, sammansatta instrument och kortage.

Finansiella instrument värderade till verkligt värde - kapitel 12

I dagsläget är det huvudsakligen pensionsstiftelser som valt att tillämpa alternativet i ÅRL och värdera finansiella instrument till verkligt värde. I pensionsstiftelser utgör förmögenhetsvärdet grund för såväl beräkning av gottgörelse som för beskattningen och flera pensionsstiftelser har därför ansett att en värdering till verkligt värde underlättar för stiftelsen. Pensionsstiftelsers innehav klassificeras i de flesta fall som "Finansiella tillgångar som kan säljas". För att redovisningen så långt möjligt ska kunna ligga till grund för beräkningen av underlaget för gottgörelse redovisas värdeförändringar oftast över resultatet.

Enligt kapitel 12 får transaktionsutgifter inte ingå i värderingen av de finansiella tillgångarna. Transaktionsutgiften (kortage) är i de flesta ringa och kan variera beroende på hur enskilda produkter och tjänster prissätts. SiS ifrågasätter värdet av att för

FÖRENINGEN STIFTELSER I SAMVERKAN

varje transaktion särredovisa transaktionsutgiften med tanke på det merarbete som det medför. Väljer en pensionsstiftelse i stället att redovisa värdeförändringar mot eget kapital får transaktionsutgifter inräknas i värdet på de finansiella instrumenten. Resultaträkningen blir i detta fall dock ett sämre underlag för beräkning av gottgörelse.

Det framgår inte klart av rådet om transaktionsutgifter ska inräknas i försäljningsvärdet vid avyttring av finansiella tillgångar. Vi antar att en konsekvent tillämpning vid första gången tillgången redovisas samt vid avyttring innebär att om transaktionsutgifter inte få ingå i värdet första gången tillgången redovisas ska utgifter inte heller ingå i värdet vid försäljningen dvs. det ska inte påverka redovisat realisationsresultat. Vi tycker BFN bör överväga ett förtydligande i vägledningen för att underlätta för användarna.

Frågor från BFN till remissinstanserna

1) Tillämpade principer i juridisk person och koncern

Att en stiftelse är moderbolag i koncern är inte vanligt och frågan är därför inte lika relevant för stiftelser som för andra företagsformer. I de fall frågan skulle vara aktuell för en stiftelse ställer vi oss tveksamma till att finansiella instrument skulle redovisas enligt olika regler i stiftelsen respektive i koncernen.

2) Vägledning för säkringsredovisning

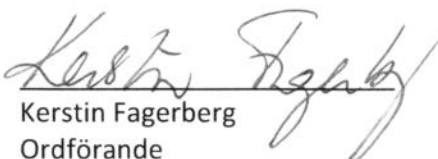
Enligt vår bedömning är vägledningen avseende säkringsredovisning tillräcklig för stiftelsers behov.

3) Säkrad kurs

Enligt vår dömning är begreppet tillräckligt definierat för stiftelsers behov.

Stockholm den 22 oktober 2012

För styrelsen för Föreningen Stiftelser i Samverkan

Kerstin Fagerberg
Ordförande